

REDACȚIUNEA,
Administratiunea și Tipografie
Brașov, piata mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primește.
Manuscriptele nu se retrimit.
INSERATE
se primeste la Administratiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNTURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf.
Nux. Augenfeld & Emeric Lesner.
Heinrich Schalek, A. Oppelius Nachf., Anton Oppelius.
In Budapest: la A. V. Goldberger, Ekestein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzébet-körút).
PRETUL INSERȚIUNILOR: o serie
garmonă pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicari mai dese după tarifa
și invocă. **RECLAME** pe
pagina 8-a o seră 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 30.)

„GAZETA” ieșe în fiecare săptămână
Abonamente pentru Austria-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe săptămână 12 cor.
Mărți de Duminecă 4 cor., pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe săptămână 20 fr.
Mărți de Duminecă 8 fr., pe an.
Se prenumează la totă oficiile poștale din intră și din afară și la d-mi colectori.
Abonamentele pentru Brașov
Administrator, Piața Mare,
Tergul Inului Nr. 30, etajul I.
I.: Pe un an 20 cor., pe săptămână 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe săptămână 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Atât abona-
mentele cătă și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 180.—Anul LXVIII.

Brașov, Joi-Vineri 22 Iulie (4 August).

1905.

Pentru frații noștri din Macedonia.

(a) Sultanul de la Constantinopol a făcut Românilor din Macedonia un act de dreptate, îngăduindu-le să se bucure și ei, ca și celelalte națiuni creștine de sub obloduirea otomană, de libertatea limbei în biserică și școlă.

Un principiu juridic spune, că „cel ce uséza de dreptul său, nu va temă pe nimeni”. După acest principiu, Români macedoneni folosindu-se în sinul poporului de dreptul acordat de Sultanul, ai crede, că n'are să se amestice nimeni, de ore ce prin acest drept ei nu vréu să ia de la nimeni nimică, ci vréu numai să pună în practică un lucru, care li-se cuvine de la natură.

Cu toate acestea Grecii, cari în cursul veacurilor se deprinseră a considera ca moștenire a lor Macedonia, Epirul și Thesalia, au sărit ca înțepăți, când au văzut că Români ce locuiesc cu sutele de mii în aceste provincii s'au decis a scutura jugul limbei străine și a-se întorce la matca lor, emancipându-se de sub tutoratul grecesc.

Guvernul Greciei independente, în unire cu patriarchia din Constantinopol și cu bande grecescă organizate în provinciile otomane, au portat o luptă crâncenă împotriva misiunii macedo-române și cu terore și silnicie s'au pus să zădănicescă realisarea vechei dorințe a Aromânilor. Grecii nu se dau îndărăt nici dela vîrsări de sânge, și atentatele la viață și averea fraților noștri îndeprtăți, sunt la ordinea dilei.

Faza acăsta nouă în lupta pentru drepturile limbei, ne dă prilej a ne ocupa puțin cu suferințele trecutului și cu sforțările îndreptate spre dobândirea locului ce ni-se cuvine ca popor de rassă latină în Orientalul Europei.

Întunericul nepătruns, care a acoperit neamul românesc atât de sute

de ani, a început să se împrășcie abia de două vîcuri, întâi în aci în Transilvania, apoi dincolo de Carpați, și este în sfîrșit că conștiința de rassă a început să se afirme și în Balcani. Evoluția acăsta se face forte încet, și e de prevăzut, că va dura încă mult timp până ce îsbînda desăvîrșită va incorona nisunile neamului nostru.

Aici în pragul Apusului sărtea noastră a fost în trecut mașteră și asuprile negrăite — fiind că nu faceam parte din biserică apuseană, singura care pe acele vremuri era purtată de civilizația română. Bărbații mari, cari au ieșit din sinul nostru au fost absorbiți de legea străină și meritele lor se află înscrise în anale, cari nu sunt ale noastre. Ramura din Balcani a neamului românesc a avut érashi sărte mașteră, fiind că acolo legea răsăriteană era identică cu grecismul și numele bărbaților distinși, cari au supt titlă românescă au fost înscrise în analele Grecilor. Aici am fost asuprăiți, fiind că nu eram catolic, dincolo n'am fost băgați în séma, fiind că eram ortodoxi.

Vă veți cunoaște — scrie „Cronica” din Bucurescă în apelul în care chémă pe Români la meetingul sănătății în sala „Dacia” — vă veți cunoaște cănd vi se vor pune înainte dovezi, că ura Grecilor împotriva Românilor nu pornește din faptul, că noi am zădănci idealul lor național, ci din aceea, că falanga mecenășilor, cari au impodobit Grecia cu monumente și institute de cultură, precum și legiunile de eroi cu numele căror este umplută istoria Greciei moderne, vor trece de adăi înainte în partea Românilor; căci Români au fost: Balclava, Bucovala, Marcu Bozaris, Deacos, Greva, Cociandone, Gura, Zalacosta, Anghel Vlachos, Pantazi, Spiru, Lambru, Coletti și alții mulți, cari confundau religia cu națiunea, și al căror patriotism și curagi, Grecii au scutit să-l exploateze în folosul causei lor.

Tot ce au produs Aromâni în bărbați generoși, omenei învățăți și

eroi, cari și-au vărsat sângele pentru independența Grecilor, au fost confisați de Greci și cuprinși în Panteonul lor.

Să cum să nu o fi făcut acăsta Grecii în țările otomane, când chiar și în Muntenia și Moldova păna pe la mijlocul veacului trecut, îndrăsnăela lor era fără margini și păna în diua de astăzi Grecii pripăști în România și îmbogății acolo, se părtă cu un dispreț suveran față cu tot ce e românesc. Ei, cari au venit din Kefalonie, ca nisice maslinari sădreniș, îngrășându-se pe pămîntul României, sfidează ospitalitatea fără margini a țării, care i-a ocrut.

Dér răbdarea cea mai mare încă trebuie să aibă margini. În adunarea cea mare de la „Dacia” anunțată pe eră, oratori distinși au veștedit îngâmfarea și impertinența grecescă, și hotărările ce s'au votat acolo, vor trebui să le fie Grecilor un avertisment, că s'a sfîrșit cu epoca fanariorilor.

Adunarea generală a Asociației.

Convocare.

In sensul §§-lor 23 și 26 din statute, membrii „Asociației pentru literatură română și cultura poporului român” se convocă la

Adunarea generală ordinată

în Sibiu, pe datele de 19 și 20 August st. n. 1905.

Programul adunării este :

Sedintă I.

Sâmbătă, la 19 August st. n., la orele 11 a. m. Ordinea de zi:

- Deschiderea adunării generale.
- Inscrierea delegaților prezenti.
- Raportul general al comitetului central.
- Alegerea comisiunilor. a) pentru examinarea raportului general ; b) pentru cenzurarea societelor anului 1904 și a proiectului de budget pentru anul 1906 ; c) pentru înscrise-

rea membrilor. 5. Presentarea evenualelor propunerii.*)

La orele 12 m. inaugurarea Muzeului istoric și etnografic și deschiderea expoziției Asociației.

Sedintă II.

Duminecă, în 20 August st. n., la orele 10 a. m. Ordinea de zi:

- Raportul comisiunilor.
- Intregirea comitetului central.
- Fixarea locului pentru adunarea generală din 1906.
- Dispoziții pentru verificarea procesului verbal.
- Inchiderea adunării generale.

La orele 4 d. a. ședința festivă a secțiunilor științifice literare cu următoarea programă :

- Distribuirea premiului Andrei Mureșianu.
- Discurs comemorativ asupra vieții și activității lui Timoteu Cipariu, de Dr. Sextil Pușcariu.
- „Cheia Turdii”, comunicare istorică, de Silvestru Moldovan.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociației pentru literatură română și cultura poporului român” ținută la 29 Iulie 1905.

Iosif Sterca Șuluțu m. p.,

president.

Ioan I. Lăpădatu m. p.,

secretar II.

Revista politică.

Brașov, 3 August n.

Incurcătura politică din țără a mai mărită dilele acestei baronii Banffy prin acțiunea, ce vră s'ă inaugureze în scop de a face să inceteze criza. Banffy se străduiește ca să formeze un nou partid, său cel puțin o concentrare a partidelor, cari stau pe baza de la 67. În scopul acesta el a publicat în diarul banffist „Pesti Hirlap” un articol, în care este ce dicea între altele:

*) Se observă, că eventualele propunerii au să fie prezentate în scris presidiului Asociației (în Sibiu, strada Morii Nr. 6) cu opt dile înainte de adunarea generală.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Moș Cerbu.*

De I. Ciocearlan.

Trecuse mulți ani de când căsuța aceea veche stătea în tinuită acolo în fundul ogrădii.

Coperișul ei vechi de șindrilă era putred acum și pătat cu mușchiu pe la pără, era păretii albi aveau în față tot acele două ferestre mitite, cari priveau îndrăsnește dintre chenarul de lutisor negru.

Când i-să pus temelia, Moș Cerbu era flăcăiasă, cu mustață abia infierată; era cei doi meri falnici din față ei, nisice măldițe. — Pe atunci satul Prisaca avea numai o mână de case, împrăștiate și acelea pe cōstele dealurilor, era aci împrejur, unde și alesese moșul — flăcăul de atunci — locul de gospodărie, era numai spiniș, corhană, stîrpă și pustiu.

Acuma... Satul Prisaca era sat mare, era împrejurul căsuței lui moș Cerbu, sciind

ce-a fost odată, nu-i venea să credi ochilor.

In fața casei se înșira: crama de cădi și butoie, hambarul plin de pâne, și sopronele mari de vite și țarcul cu fân.

La drépta, pe povîrnișul cōstei, negura de livadă se lăsa până la vale în gârla Prisăcelului; la stânga, pe corhană în sus, se vedea ridicându-se hîza de vie, apoi poenile de cosire, umbrite îci coleade mestecăni albi și pletoși; era tocmai hîză de departe peste crâșta dealului se zărea și geana codrului.

Jos, în malul părăului, s'arata ochiul lui mîra cu coperișul negru de scândură, împrejur ocările pline de vite și tapșanul din față cu cară și cărcate cu saci.

Dér gospodăria lui moș Cerbu, pe lângă acest belșug, dăruit de Dumnezeu ca răsplătă a muncei cinstite, mai avea un alt odor, care pentru bîtrânu era mai de preț decât tot cîte se vedea împrejur, avea pe Mióra, o flóre de fată nu alta....

Și-i era dragă moșului ca sufletul. De trecea un prănd fără să o vadă, fără să strige pe nume ori să-i vorbească, ardea de dorul ei...

In diua aceea era cald și bine.

Ierina grea, îmbrăcată cu belșug de nămetă, se duse în cîteva minute și în cuprins stăpânia Mărtisor.

De sus, din ceriul lîmpede, sprijinit pe umerii dealurilor înalte, săroale căuta cu ochii prietenos spre satul risipit pe vale.

Pe cōste, omătul muiat începuse să se peticească tot mai mult în verdele curat al colțului de iarbă, era prin văgăună păraiele gâlgăiau însipumate, alergând năvalnice la vale, ca să se piardă în prundul Prisăcelului, plin din mal în mal de apa tulbure și mânișă.

Prin liveile înmugurite păsărelele se ciuguleau ciripind drăgălaș, din depărtările albastre s'au devenit vestind cocorii, era pe pajiștele svintate, copiii se jucau sgoimotoși cătând cu ochii în zare. Pe prispa căsuței pline de sole, lipită din prăspă și asternută cu livicer curat de lână, moș Cerbu stătea aşa dus pe gânduri și cu lumea stinsă, uitată într-un colț al gurii...

Intr'un târzier bîtrânu ofță adênc, și luă lulău din gură și cu ochii uđi de lacrami căută spre grădinița de-alăturî unde luera copila...

O strigă.

Măldița răspunse și-să îndreptă trupul tînăr aplecat pe sapă. Privirea ochilor ei mari și negri se încruia cu privirea bîtrânlui plină de dragoste.

„Ce face Miorița tatii acolo?”

— Pun nisec răsadură, tăică!

— Bine fata, bine; să deo cel de sus să fie într'un ceas cu noroc!...

— „Să te audă Dumnezeu, tăicuțule, să fie precum gândesci”, răspunse copila frumos, începându-și lucrul; era bîtrânu frângându-și mijlocul, se lasă era în stăpânia gândurilor.

Își îndopă lulău cu tutun, scăpără din amar, puse iasca aprinsă de-asupra și începându să tragă cînd și când, pierdîndu-și privirea prin paienjinișul de fum albastru.

Moș Cerbu, aşa cu mustățile și pletele albe, plecat cum sta, cu cătele rezimate de genunchi, părea mult mai bîtrân de cum era.

Dér de multe ori albul perilor nu e semnul anilor ce numără, ci urmele suferințelor ce a înfruntat omul; și la el tocmai aşa era.

*.) Fragment din povestirea „Mióra Cerbului”.

, „Lupta de adăi nu este o luptă între rege și națiune, ci o luptă pentru hegemonie între statul ungur și statul austriac. Coroana are stătiniști și de aceea crede, că realizarea nisunțelor maghiare este echivalentă cu restrîngerea drepturilor coronei și ale dinastiei. Mare greșală! Coroana nu poate decât să căștige din întărirea Maghiarilor. Nu trebuie însă să ne infierbântăm prea tare și să tragem mai departe, decât ne este ţinta. Coaliția a primit adresa redactată pe baza de la 1867. Să rămânem, deci, pe lângă acăstă basă“.

Banffy, gelos de pozițunea ce crede că o ocupă în actualele împrejurări, și-a desfășurat și programul într-o intrunire publică din Deșiu. El reclamă o nouă împărțire a cercurilor electorale, corespondentă *intereselor maghiare*; educaționea națională maghiară; asigurarea însușirei depline a limbii statului; trecerea la stat a tuturor școalelor pentru învățători (parandile); egală îndreptățire a tuturor confesiunilor; o colonisare, care să corespundă intereselor rassei maghiare; luarea de măsuri întinse pentru împiedecarea emigrărilor; deplina validare a limbii statului pe terenul militar și introducerea limbii maghiare ca limbă de comandă și de serviciu în armată.

Mare svon a făcut și face o declarație a ministrului unguresc de interne *Kristoffy* către o delegație a socialiștilor în Budapesta. Oratorul socialiștilor aducând vorba asupra *votului universal secret*, ministrul a răspuns, că și el este *aderentul acestei reforme*, dăr n'are la spate o majoritate cu ajutorul căreia să pătă face o astfel de reformă. Declarația ministrului a produs mare sensație și o penibilă impresie mai ales în cercurile coaliționei, care îl învinuesce pe Kristoffy, că a voit să atifice pe socialisti în contra celor ce duc adăi hangul în politica dinăuntru a țării.

Eri înainte de amiajă *partidul liberal* a ținut o conferință în Budapesta. După o ultimă scire, în conferință acăsta unii au dat expresie dorinței, ca partidul să se desfințeze, alții au dis, că ar fi bine să se contopească în vre-un partid 67-ist.

Nu s'au putut însă invoi asupra nici unei propuneră și la urmă să aleas o comisiune, care să prezinte viitorice conferențe un proiect asupra atitudinei de urmat. Conferința acăsta se va ține la 17 l. c. Atunci se va decide, decă partidul să mai trăescă, ori să se desfințeze.

*

Trecut abia de vîrsta de mijloc, albise prea de timpuriu... totuși avea trupul bine legat. Fața îi era rumenă încă, și ochii negri plini de viață...

Avea un semn: Când era vesel, și asta se întimpla rar, de când i-a reșopat soția — țină căciula dată pe céfă și mergea agale cu trupul drept; er la vreme de năcaz îndesa căciula pe o sprîncenă, mergea repede bombânind singur, ori picăcia din lulăea pe care aci o aprindea și o punea în gură, aci o stingea, — scuipând fo tutunul fumegând — și o vîra în cărămbul ciobătelor.

De-alături, din grădină, s'aude înțisor o frântură de vers... Era un cântec de dragoste, pe care îl cântau fetele și flăcăi din sat...

Bîtrânlui tresări, își luă luleaua din gură și și îndreptă din nou mijlocul frânt... Era glasul Miorei lui... Ce bine sănăna cu al măsii. I-se pare, că s'a întors timbul cu tredeci și mai bine de anii în urmă și că aude cântând pe Magdalina, reșopata lui nevastă, în vremurile când i-s'a prinsește sufletul de dragostea ei.

I-ar fi plăcut să nu se mai îsprăvescă

Săptămâna trecută redactorul unui mare diar vienes a avut o convorbire cu șeful așa numiților junimiști din România d-l P. P. Carp asupra crizei politice din Ungaria. În rezumat d-l Carp a dis, că de cără ar triumfa tendințele de independentă maghiare, Ungaria nu va putea urma o politică externă decât numai în proporție cu puterea sa de stat cu 16 milioane locuitori. Încă pentru România realizarea aspirațiunilor maghiare nu ar aduce Românilor de acolo nici o atingere, căci o Ungarie independentă nu ar putea să-și mai aruge situația de mare putere la Dunărea de jos și în Balcani. Chiar de cără Ungaria ar fi un stat național unitar, tot n'ar fi decăt un egal între egali la Dunărea de jos. Cu atât mai puțin ar putea să jocă un rol mare o Ungarie, în care pe lângă 7 milioane de Maghiari sunt 9 milioane locuitori de alte naționalități.

Folia fruntașă a coaliționei „Budapesti Hirlap“ ocupându-se într-un număr al său mai nou cu aceste declarații ale d-lui P. Carp, dice că prin ele se dă expresie modului de a vedea al naționalităților sub pretinsa mască a simpatiilor sale austriace. Îl supără pe „B. H.“ simburile ideii d-lui P. Carp, că de cără aspirațiunile maghiare ar triumfa, monarchia austro-ungară și-ar pierde unitatea în afară, din ceea-ce ar urma, că influența rusă în Balcani ar deveni atotputernică și nețarmurită.

Folia maghiară încercă să răspunde la acăsta, că garanția pozițunei de mare putere a dinastiei Habsburg, precum și a echilibrului european sărăfă cu atât mai curând într-un eventual triumf al aspirațiunilor naționale maghiare.

Sovinismul și ideile grandioase ale celor din coaliționea partidelor unite maghiare sunt atât de mari, încăt în orice sfat cumintă ce să se dă, nu văd decăt „o mistificare a opiniei publice“.

*

In jurul întîlnirii împăraților Rusiei și Germaniei se fac și acum numeroase comentarii. Diarul „Echo de Paris“ află din Petersburg, că amiralul Birilew, ministrul marinei, a declarat că împăratul Wilhelm al Germaniei a sfătuin pe Tar, să continue cu energie răsboiul, promițându-i ajutoarele financiare și oferindu-i arsenalul din Kiel spre a reconstrui marina rusă. Același diar spune, că în timpul convorbirei lor pe bordul yachetului „Hohenzollern“, Wilhelm și Nicolae au îscălit un document, al căruia conținut nu se cunoște. Tarul ar

cântecul acela, să tremure așa mult, mult de tot și el să asculte lăsându-se în voia năvalnicilor aduceră aminte... de cără cântecul conținut. Moș Cerbu își sterse ochii cu mânea cămășoiului, prinse luleaua din nou în dinți și ofta plin de durere.

Când și-a prăpădit pe mătușa Magdalina, Dumnezeu s'o ierte, era tot pe-o vreme ca asta, așa în primăvară; de atunci trecuse timp de seispredice an...

Așa-i fusese scris, se vede... Când s'au fost luat amendoi, erau tineri, tineri de tot, de-a putere a fi nisce băieți. Au facut nuntă frumoasă dinaintea căsuței mititele — pe atunci nouă-nouă, cu ferestre de sticlă și stâlpuri în florită cu dalta — și-au dus viața cu îngăduială, având spor la muncă și mergându-le totușe în plin.

Timp de cincispredece ani, pot să mai bine, au trăit fără să-și spuie unul altuia „cuvânt legănat“; aveau însă un singur năcaz: nu le trăiau copii.

De altfel Magdalina era femeie voinică, frumoasă, de ce folos, căci făcea copii toți morți, ori așa de beciunici, că abia apucău sfântul botez; și lucrul acesta le era pricină de mare durere.

fi pus pe Birilew să îscălească și el documentul.

*

Cu căt trece din vreme, cu atât lumea se întrebă tot mai mult: ce e cu răsboiul ruso-japonez? Se va face o pace, sau se va continua răsboiul? Președintele Statelor-Unite, Roosevelt, a declarat cătorva ziariști, că peste opt zile se va încheia un armistițiu, er peste o lună se va încheia pacea.

Generalissimul rus Linevici a telegrafiat Tarului cu data de 25 Iulie, că sunt false scările ziarelor stătine după cără starea armatei rusești ar fi forte critică. Nici odată situația armatei rusești — dice Linevici — n'a fost într-o stare așa de critică, încăt să inspire griji cercurilor dirigitorilor rusești. Flancurile armatei ruse n'au fost nicăi odată împresurate de Japonesi, cu toate încercările lor de a face acăsta. Trupele se află unele în față altora, er Japonesi se găsesc la oarecare distanță de poziția principală a Rușilor. Încercările lor de a goni trupele rusești, n'au reușit. Generalul Linevici adauge, că moralul trupelor inspiră deplină încredere și că ele sunt gata a-și îndeplini sarcina.

Conflictul dela granița ungaro-română.

Cetitorii noștri cunosc amănuntele celor petrecute în ziua de Sânzieni (7 Iulie n.) la punctul Poiana Muerii, între grănicerii români și gendarmii unguri. Cu acăstă ocazie grănicerii români au așterat doi gendarmi unguri și au împușcat pe un cioban, er pe unul l'au rănit.

In urma celor petrecute s'au început cercetări atât din partea ungură, cât și din partea autorităților române, și dilele acestei d-l colonel Săulescu a adresat ministerului de răsboiu un raport, din care estragem următoarele:

După ce se descrie în raport decursul petrecerii poporului (la o depărtare de 9 metri de la graniță), colonelul Săulescu raporteză, că la orele 4^{1/2} d. a. sergentul român grănicer a dat ordin cărciumarilor din România, cără se aflau cu beuturile lor pe pămînt românesc, să-și strîngă lucherile și să plece acasă, er celorlalți grăniceri li-a dat ordin să păzescă frontieră și să nu mai lase pe nimeni să treacă granița română.

In acel moment sergentul român a audat în apropierea sa un foc de revolver dat de ciobanul Ilie Munteanu, supus ungar. La întrebarea sub-oficerului, că cine este și de ce a tras acel foc de revolver, ciobanul, în loc de a răspunde la întrebările făcute, a fost agresiv, fapt pentru care a fost arestat. La vedere a acestora, tovarășii arestatului au înaintat

spre frontieră până la 5 pași de ea, amenințând și insultând pe sub-oficerul român Stavrache Ion. Aceasta somând pe cei cără îl amenințau, ea să se retragă, să intorsă și a tras în sus, pe teritorul român, un foc de armă. La audul detunării, gendarmii unguri au eşit din stână și unul s'a dus la sub-oficerul Stavrache Ion, care îl a rugat să-și dea concurs pentru îndepărțarea agresorilor, lucru care acesta l-a și făcut, er celalalt gendarm a trecut pe teritoriul român și apropiindu-se de ciobanul Ilie Muntean, supus ungar, l'a luat de mâne ca cămășii, pentru a-l trece frontieră în Ungaria.

Atunci Stavrache Ion s'a îndreptat spre acest gendarm și l-a întrebat pentru ce ia cu forță pe ciobanul arestat de el. Gendarmul ungur i-a răspuns, că îl ia, fiind că e supus ungar și a continuat să tragă pe arestat pentru a-l trece frontieră. La acăsta, sub-oficerul grănicer, vădând că gendarmul ungur se opune la arestarea unui străin, care a tras foc de revolver pe teritoriul român și a fost agresiv față de el, a arestat pe gendarmul ungur, lăudându-i arma și cerându-i sabia, pe care acesta i-a și dat-o. Celalalt gendarm ungur, vădând că camaradul arestat, și-a predat arma și a cerut să-l însotescă de bunăvoie, ceea-ce s'a și acordat.

Impreună cu un soldat grănicer, care escortă pe ciobanul Ilie Muntean și cei doi gendarmi unguri, sub-oficerul a plecat de la Poiana Muerii, recomandând caporalului grănicer Tuțuiu și celorlalți trei grăniceri rămași pe frontieră, să vegheze. Aceștia au încercat în zadar să facă să se respecte linia de frontieră, căci ca la 200 de omeni au invadat teritoriul român, amenințând cu revolverele și la urmă trăgând focuri asupra grănicerilor. Agresorii continuând a înainta și vre-o zecă din ei ocolind muntele pe la drăpta spre a lua pe grăniceri pe la spate, caporalul grănicer Tuțuiu Gheorghe a dat ordin la doi grăniceri să dea câte un foc în sus, în urma căruia s'au retrас la 170 metri de frontieră, urmăriți de agresori. Aci s'au oprit și după o „ultimă somăție“ a dat ordin soldaților grăniceri să tragă în cei cără erau în fruntea agresorilor. S'au tras două focuri și rezultatul a fost: un mort și un rănit (în prezent în spitalul ungar din Câmpă); după acăsta agresorii s'au retrăs, lăudând cu ei pe mort și rănit.

Căpitänul de gendarmerie ungară, care a asistat la cercetare și scia românescă, a refuzat a semna declaratiile cu toate invitațiile făcute, pe motiv, că și autoritățile ungare au făcut o anchetă, care diferă de cea făcută de autoritățile române. Totuși acest ofițer a fost rugat să-și consemne opinia separată, însă din nou nu a consimțit.

Acest raport a fost înaintat și ministrului plenipotențiar austro-ungar din București.

Nădajduind că dör și-or da peste leac, se jelua și ei în tôte părțile. Unii diceau că trebuie să fie la mijloc vr'un „făcut“ de mână vrășmaș, alții că au „Sancă“. În casă și de cădă nu s'or căuta, se poate să rămână fără urmăș.

Cu gândul că dör și dör s'o nimerește, să-și dea peste leac, au umblat bieții șomene din babă-n babă, au beut fel de fel de burui, au băut drumurile prin tôte părțile unde au audiau că și are sălașul vr'un găcitor vesnit.. au plătit banii mulți unui preot văduv de le-a scris „carte de sancă“, dărăton în zadar.

Intr-o vară se întimplă însă că să-ăbeate pe la casa Berbului o călugărită bătrâna. Creștinii au primit-o cu drag și din una în alta, ca cei cu durere, său dat în vorbă și despre tăcăzul lor și Mai-cuța bătrâna nu le-a spus din casă păușă nu-i-a învățat ce să facă. Cică lă-a fost dis: „Gura maicii, pănă acasă, cum ați umblat cu fel de fel de „bongóz““ cu lucruri diavolești, și după cum spu neti nu v'au fost de nici un folos... Să incercăți de aici înainte și cu lucruri sănătate.

„Să luăți săma bine la celălalt ea-ce vă spui eu. Mai întâi are să facă nepota Magdalina scăldători și legături cu buruën de care i-am arătat eu, până când s'o simți grea. De acolo înainte să cerceteze biserică în fie-care Dumineacă și sărbătoarea. Să plătescă preotului ca să-i scătă cărticică, să cădă la sf. daruri, er la sfîrșitul sf. liturghii să îngrenunche la ușa sf. altar, ca să-și desbrace preotul sf. odăjdii pe capul ei.

„Să faceți aşa, dragă măicuței, și de n'are să fie bine, să mă blăstemați pe mine...“

„Asta până la facere. De-acolo, ca să mărgătă totușe cu bine, tot cu Dumnezeu înainte...“

„Ascultați ce vă spun. Cum s'o nasce copilul să-l căntări și până la dram.

„De-o fi să vă dăruiescă Dumnezeu cu fecior, aveți să faceți luminaire dintr-un bulgăr de cără, taman de greutatea pruncului; er de-o fi o odrasă de parte femeiească, luată cără cat de 3 ori greutatea ei și faceți atunci trei luminișări, — căci de, aşa-i lăsat de la Dumnezeu, femeia tot cu păcate mai multe — și cum dic

SCIRILE

și se nu se s
te mai cere^{ust.}

Vestii bune dela Români, biserică arabă. Fruntașii români din Basarabia, truiniți în număr de 37 la Chișineu, și alăturașii români din Basarabia, au subscrise o sumă de 30,000 ruble pentru înființarea unei tipografii și a unei gazete săptămânale române. Totodată au trimis ministrului de interne rusească o petiție, cerând autorizarea legală pentru înființarea tipografiei și a revistei.

Un congres al naționalităților din Rusia. Diarele poloneze din Austria spun, că în cursul lunei August se va ține într-un mare oraș rusesc un congres al tuturor naționalităților nerecunoscute din Rusia: poloneză, rutenească, evreiescă și armenescă, în scop de a se discuta asupra autonomiei naționalităților.

Redactorul nostru d-l Traian H. Pop a indicat că acestea o crudă lovitură prin pierderea drăgălașei sale fice Silvia, în etate de un an. Înmormântarea sa a făcut Sâmbăta trecută în Boziaș. — Adresăm întristăților părinți și familiei sincerele noastre condolențe.

O nouă școală românescă în Albania. Guvernul român va înființa în curând o nouă școală românescă la Berat, în Albania.

O nouă descoperire asupra atentatului contra sultanului. Diarul »Zeit« afă din Constantinopol, că cercetările poliției pentru aflarea autorilor atentatului contra sultanului, au dus la următoarea descoperire: Acum câtva timp, doi pretenți austriaci, descindând la un otel din strada mare a Perei, au sternit în curând bănueli la ceilalți locuitori ai otelului, deoarece păreau hoți internaționali. După câteva zile, misterioșii străini, care conversau mereu în limba rusescă, au primit din Viena o prea frumosă trăsură, care a fost scosă dela vamă de o a treia persoană. Această a treia persoană, care vorbia franțuzescă și italienescă, după ce a predat trăsură celorlalți doi, a dispărut. Pretențiile austriaci au cumpărat doi cai frumoși și în ziua selamliicului său dus cu trăsura în calea sultanului, pe lângă turnul orologului. Un preot turc a văzut dela o ferestră a edificiului de lângă moschee pe cei doi străini misterioși scoborindu-se din trăsură înainte de eșirea sultanului din moschee, lăsând însă în trăsură un pachet mare acoperit cu un tartan. Curând în urmă să aprodus exploziunea chiar în punctul unde se afla acea trăsură. Misterioșii străini au dispărut. Poliția n'a dat până acum de urmă lor.

Premiul Andrei Mureșianu. Secțiunea literară a Asociației pentru literatura română și cultura poporului român, în sedințele din 14 și 15 Iulie tînute în Sibiu, a decernat premiul »Andrei Mureșianu« de 300 cor. d-lui Teodor A. Bogdan în Bistriță, pentru carteasă »Stefan cel mare« legende, tradiții, balade, colinde etc. culese din gura poporului. Premiul se va preda autorului cu ocazia festivităților, ce se vor aranja în curând în Sibiu de către Asociație.

Urmările căldurilor mari. In comuna Lădămuș s'a aprins Vinerea trecută, un car încărcat cu grâu și fân, care era tras

de 2 vaci pe drumul ce ducea peste un delușcan. Focul s'a ivit din cauza frecării prea mari a roților carului și a cuprins cu mare iuță fénul și grâul din car. Nu mai cu mare greutate au putut fi scăpati vitele, ca să nu cadă pradă focului.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela d-l și domna Nicolae Dima din Brașov 20 corone într-o amintirea de vecie a regretatului Emilian Mihalovits. Primăvara generoșii donatorii cele mai căldurose mulțumite. — Direcția școlelor medii gr. or. române.

Un păstor trăsnit împreună cu ciurda sa. In comuna Puszta Sz. Iános din Ungaria, după o fierbință mare s'a deslușit călele acestea o furtună grozavă. Finerile au lovit mai multe case aprindându-le, ér trei oameni loviți de fulger fură omorîți. In hotarul comunei un păstor păziasă o mică ciurdă de vreo 20 vaci. Ca să se scutescă de viscol și plăie s'a adăpostit sub corona frunzășă a unui stejar. Aici însă l'a ajuns fulgerul și l'a omorit împreună cu totă ciurda sa.

Serbii și grațierile Sultanului. Diarele sârbesci spun, că sultanul a grațiat pe șefii albanezi dela Prizrend, Diakovita și Ipek, exilați în Asia mică acum trei ani, în urma cererii puterilor. Intre grațierii se află și vestitul Rustem Kabaș, care a terorisat într-o Serbie veche. Reîntorcerea lui înfricoșea pe Sérbi. Aceștia se tem de teribila lui răsbunare. Consiliul a protestat deja contra întorcerei lui.

Matrozii de pe »Potemkin« la Desiu. Alătările să se prezinte la cancelaria socialdemocraților din Clușiu un individ, care se numea Herșu Rügersdorf spunând, că el este unul din matrozii de pe »Potemkin«. El a arătat documente, adeverind spusele sale. Din Clușiu Herșu s'a dus la Desiu împreună cu alti 46 de tovarăși. Aici li s-au dat condicțe de lucrători. Dică o fi adeverată scirea aceasta, nu scim ce or fi căutând »matrozii« tocmai pe la Desiu, unde nici lucrătorii băstinași nu prea au de lucru, ci trebuie să umble pe pusta ungurescă și să treacă chiar în România. Si apoi dacă mai e și »Hersu«, ar fi putut să-ști ia drumul și în altă parte, căci »Hersu« sunt destui și prea mulți și în părțile acelea.

Cununie. Aurelia Botescu și Aurel Marcu abs. în teologie anunță cununia lor, ce se va serba Duminecă în 13 August a. c. st. n. la 5 ore p. m. în Blașiu.

Flică presidentului Statelor Unite în Tokio. Miss Alice Roosevelt, care, după cum se scie, e la Tokio, a fost primită în audiență de Mikado, cu cele mai mari onoruri, însoțită fiind de d-l Taft, secretar al ministerului de răsboi din Statele Unite și de d-na Taft. După audiență a avut loc un banchet oferit de familia imperială. Apoi un gartenparty. In fine Miss Alice Roosevelt s'a primblat în trăsură prin parcul privat al împăratului Japoniei, favore care n'a fost acordată nici unui străin. Bancheri și negustorii i-au oferit un banchet japones.

Accident pe linia ferată. Vinerea trecută preotul Ioan Moga din imprejurimea Beiușului mergea cu căruță împreună cu familia sa, și la trecătoarea din comuna Boz voia să traverseze linia ferată. Ba-

riera era ridicată, aşa că n'avea temă să treacă pe acolo vr'un tren. Ce să vedă însă, când ajunse aproape din colo, un tren de marfă se apropiă și ajunse partea din dărăt a căruței. Preotul și familia fură aruncata în sănt, căruța fù sdrobită, ér vizitul ajunse sub róte și fù grav rănit. S'a pornit cercetare spre a se afla a cui este vina.

Un soldat de pe vremea lui Francisc I

In comuna Pristova, cercul Luttenberg (Stiria) trăiesc un moșneag cu numele Jacob Skerletz, născut la 1809, care a fost asesat la 1831 și a făcut serviciu militar în corpul artileriei, — Bombardiercorps cum se numia pe atunci timp de 16 ani 3 luni și 11 zile. El a fost în garnizoană în diferite orașe ale Austriei, Ungariei și Italiei și își aduce aminte de tóte întâmplările de atunci. Skerletz a ajuns la căle de bătrânețe în mare séracie. N'are nicăi îmbrăcă, și din cauza acestei stătătăciunii culcat în pat. Revista »Das interessante Blatt« îi publică portretul, în speranță, că se va găsi cineva să-l miluească pe veteranul soldat.

Arestări la exarcatul bulgar. Sciri sosită din Constantinopol anunță, că poliția turcescă a făcut perquisiții la exarcatul bulgar arestată pe trei înalti funcționari și pe toți servitorii. Faptul a produs acolo o fórte vie agitație. Diarele atâtă guvernul să procedeze cu energie.

Crocodilii în Somes. O fóie ungurescă scirea mai deunăzi că vr'o 5 crocodili au fugit dintr-o menagerie din Clușiu și s'au dus pe Someș până la Cuciulat. Omenii menageriei s'au luat după ei să-i caute. O altă fóie din Clușiu desmîntă scirea, spunând că în Clușiu nici n'a fost în timpul din urmă menagerie. Mai degrabă o fi vr'o incident gazetarescă totă istoria cu crocodili.

Cancelaria d-lui Dr. Titus Babeș, adăvocat în Budapesta, se va afla începând de la 1-ma August st. n. 1905 în casele fundațiunii Gojdu. (VII, Dob-utcza 16.)

Tinerimea studiosă română din Brad și imprejurime, aranjéză o serată teatrală declamatorică împreună cu joc, în favorul fondului de premii de la gimnasiul român gr. or. din Brad la 24 Iulie (6 August) 1905 în hotelul »Central« din Brad. Începutul la orele 7½ sera. Taxa de intrare: locul I 1 cor. 60 bani, locul II 1 cor. 20 b., locul III 1 cor., loc de stat 80 bani. Ofertele marinimoase sunt a se adresa cassarului Adam Damian comptabil la »Crișana« și se vor publica. Program: 1) »Ucigașul fără voie« de Gr. Alexandrescu, declamată de d-l Stefan A. Albu. 2) »Jidă și hoții« anecdotă de Th. Spătaru, predată de d-l Iuliu Giurgiu. 3) »Unde dai și unde crăpă« comedie în 2 acte de Alexandru Cosmar, localizată de Iuliu Popescu. 4) »Hersu Boccegiul« canionetă comică de V. Alexandri, predată de d-l Aurel Rimbaș.

Laptele de castraveți veritabil al lui Balasa este cel mai cu efect cosmetic și după experiențele obținute indispensabil damelor. Numai după două până în trei întrebunțări face pelita albă și frescă, dispar pistrii, pete de ficat, sgrăbună și alte necurătenii ale fetii, fără să fie vătă-

mător pielei. Se capătă sticla cu 2 corone Săpun de castraveti 1 cor., pudra 1 cor. 20 bani și 2 cor. în farmacia C. Balasa Budapest, Erzsébetfalva. Se trimite în fiecare zi cu poșta.

Adevărata aventură

a lui „Kniaz Potemkin“.

D-l Gustav Babin, corespondentul din Constanța al marei reviste franceze »L'Illustration«, descrie pe larg întâmplările florăse de pe chirasatul rusesc »Potemkin« și după cum le-a audit din gura lui Teodor Pogărneță, Român basarabean, care a fost »sergent major al signalelor« pe numitul vas, adeca comandantul dobașilor și dela semnalul cu dobele, ce l'a dat el la porunca comandantului Golickoff să înceapă ingrozitoarea dramă, al cărei sfîrșit cu toții îl scim.

Revista franceză publică portretul lui Pogărneță, precum și numărul vederi din Constanța. Pe un remorcher român se poate citi inscripția »Construcția portului Constanța«, ér pe altă ilustrație la o privăvălie se vede inscripția »Dumitru Postelnicu«. Tot aici se vede și portretul lui Atanase Matușenko, capul revoltei, care are o infățișare de fiară sălbatică.

Corespondentul francă spune, că o mare parte din matrozii erau Români basarabeni și că aceștia se simțau ca acasă îndată ce au pus piciorul pe pămîntul românesc. Corespondentul nescind românesc, să înțelese cu Pogărneță prin tălmăcirea locotenentului de marină Gavrilescu.

Din lunga descriere resumăm numai momentul întâiul al revărtirei.

Pogărneță spunea, că printre matrozii vasului »Potemkin« era un comitet revoluționar, ca și pe tóte celelalte vase din escadra rusescă a mării Negre. Matrozii însăși nu erau revoluționari, ci numai o turmă de oameni fără energie, diriguiți cu terore de sergentul electrician Atanase Matușenko, singurul, care avea voință pe întregul vapor. Acesta umbla ca un descrecerat cu revolverul în mână, băgând grăză în totă. Bătrânelui și venerabilului preot Parmeniu, acăstă bestie cu chip de om i-a rupt o falca cu patul puscei. Dér etă ce spunea Pogărneță despre momentul isbucnirei revoltei:

In ziua de 14 Iulie s'a adus carne pe vapor, acătată în cărlige, aşa că o puțeu vedé totă. Când au trecut cu ea pe dinaintea matrozilor, aceștia au simțit o putere de nesuferit, ce se răspândeau din carne stricată. Matrozii începură să murmură. Comandantul Golickov audind de acăstă, a dat ordin doctorului Smirnoff, să examineze carne. Doctorul a găsit că e bună. Atunci a dat ordin să se adune matrozii pe bord. Pogărneță a dat cu dobașii săi semnalul de adunare. Golickov a spus matrozilor următoarele: »Am înțeles

făclile acelea să le aprindă în biserică, în fața iconei Maicii Domnului.

„Ecă, de-ți face aşa, gura măicuții, să scită că-ți avé parte de fecior!“

„Omenii, doriti cum erau să se vadă odată și-odată cu odrasle în casa lor, au ascultat sfatul măicuței aceleia și după 9 luni, într'un post mare, au aprins la icona Precistei trei făclii de cără.

Le ascultase Dumneșteu rugă și le dăruise pe Mișa, dér să vede că prețul mlădiței a fost cu mult mai scump, decât răsplata celor trei luminișări.

Cât nu s'a ajuns, a plătit Magdalina cu viață ei...

„Etă de ce fie-care primăvară i-aduce înaintea ochilor vremurile stinse... De atunci și până astăzi a trăit aşa văduv, îndulcind amarul vieții cu nădejdea, că are să-si vadă copila mare, gospodină harnică la tîrla ei, cu copilașii mulți împrejur, și el, bătrân și gârbov, să se răsfete în gânguritul nepoților.“

Cum stătea acumă pe prispa, dus pe gânduri cu privirea perdută în cetea alăastră a fumului de tutun, moș Cerbu și vedea visul aevaea. Trăia între nepoți,

fi juca pe genunchi și zîmbea audindu-i parcă cum îl strigă de frumos „Tată moșule!“

Iuănaș și Turcii.
Din colecționea: 212 balade și legende populare cu 18.000 versuri, espusă la expoziția „Asociație“ din Sibiu, de Teodor A. Bogdan în Bistriță.
Colop mândru instruțat
In jos cără Bălgărad,
Cine fuge și se duce
Pe murg negru călăring
Si din ochi lacrămi vărsând?
— Da, să duce Iuănaș
Voinic mândru din Milaș,
Care mândra sho lăsat
Si s'o dus la Bălgărad
Să mérge la Teligrad,
Turcii să mi-i pedepsescă,
Neveste să desrobescă.
Oă venit'o păgânii
S'o robălit creștinii,
S'o luat averi și bani
S'o lăsat copii sărmani,
S'o luat fete frumosé
Si neveste drăgostose

Și le-o dus la Teligrad
Să trăiască în bănat.

— „Měi voinice luănaș
Copil mândru din Milaș,
Nu merge la Bălgărad,
Nu merge la Teligrad,
Si las' Turcii la dracu
Că ei t'or pune capu“.

— „Ba io Turcii n'oii lăsa
De-oii sci că tot m'or tăia,
Si de-a'i sci că m'or pușca.
C'am avut o sorioră
Si mi-o dus'o în temnițioră,
Dorul ei mai m'omoră,
Dorul ei m'bagăñ boliă,
Că de mică o-am crescut,
De mari bine ne-am avut“.

— „Měi voinice Iuănaș
Copil mândru din Milaș,
L'as la dracu
Pe Turcă
Că el t'ă pune capu.

— „Că Turcă-i viță păgână
Omoră ce-i pică 'n mână,
Că Turcă-i de nem păgân
Si omoră pe străin“.

— „De lăsat nu l'oii lăsa
Păna capu sus mi-a sta,

C'am avut și io avere
Șam rămas pe drum a cere,

C'am avut și io moșie

Șam rămas în séracie,

Si la mare calicie.

C'o vînă Turcii cu hurta

Si mi-o luat moșia

Si pe mine m'o lăsat

De năcaz și de bănat,

De slugă la cei din sat.

Șam avut și frățiori,

Si i-o dus să mi-i robescă

Si i-o dus să-i păgânescă,

că nu sunteți mulțumiți cu carne. Doctorul însă spune, că carne e excelentă. Ei bine, vréu să văd, cără vréu să mă-nânce. Cei ce vréu, să trăcă dincocă. Numai de căt au trecut cea mai mare parte. Numai vre-o 30 rămăseseră dincolo. Golicov a dat ordin gardei compuse din 18 marinari să-i înconjore și să-i impusce. Garda a ascultat comanda sergeantului prin care se ordona încărcarea armelor. Când era însă să comande »foc«, nici unul n'a ascultat. Atunci comandantul II Ghelerovski smânci pușca de la un matroz și o întări asupra sergeantului, dăr nu-l nimeri. Glonțul a străbătut prin trupullui Vaculemciuc, unul din cei 30. Acesta deși grav rănit, a avut atâtă energie, să se cobore la baterie spre a-și aduce pușca. El nu s'a mai intors, ci l'au pescuit mai târziu din mare, unde căduse, ori se aruncă, ori îl aruncă cineva. Eemplul lui însă fù imitat atât de cei 30, că și de mulți din ceilalți. Gholikof fugă, Ghelerovski rămase pe bord și fù cel dintâi ucis. După el fù impuscat Niupakonof, apoi cadetul Livintsof și locotenentul Thone, care dirigia serviciul electric. Doctorul Smirnoff s'a sinucis tându-și burta. Un ofițer sări în mare, dăr fù omorit de o salvă de pușci. Golicov și cadetul Alexiew se incuiașeră în cabina amiralului și rugă »plângând« pe »copii săi« să nu-l omore. Nu fù însă ascultat. Şepțe ofițeri au fost omorîți cu totul. Aceștia au fost cei mai odioși înaintea matrozilor. Pe 9 ofițeri i-au debarcat în Odessa, și n'au reținut pe bord de căt pe cățiva (4—5), cără erau trebuincioși pentru diriguirea vasului. Dintre acestia unul era cu trup cu suflet revoluționar.

Alți oameni străini n'au fost pe bord de căt doi studenti, cără se urcaseră la Odessa, unul cu numele Ivanov, care a fost impuscat la Feodosia, ér celalalt despre care Pogârnăță scia numai atâtă, că se numia Chirilă. Acești doi studenti tineau discursuri revoluționare, rugând pe matrozi să bombardeze Odessa și să ajute astfel la isbândă luptei contra Tarismului. Vorbele lor însă au resunat în vent, căci matrozi n'au vrut să asculte.

— st. —

Inmormântarea unui preot vrednic.

De lângă Reghin, 25 Iulie 1905.

Îmi consider de datorie a comunica On. Redacțiuni unele amănunte de la înmormântarea preotului Dănilă Harsia, adveratul părinte sufletesc al Milășelului.

Ingreunat de povara a 74 ani, după un serviciu de 53 ani de preoție, a trecut la cele eterne Joi în 20 Iulie st. n., lăsând în urma sa o mulțime de rudenii, al căror sprijin a fost, ér Sâmbăta în 22 Iulie, a fost aşezat pentru vecinie.

Serviciul funebral s'a început la 2 ore p. m. pontificând părintele Petru Gorea din Fărăgău, ca delegat al protopopului din tractul Fărăgăului, cu asistența m. on. Ioan Pantea vice-protopop (Ricu); Simeon Chețian vice-protopop (Ercea); Alexandru Bărbulescu preot (Băla); Demetru Căliman preot (Cenâșul de câmpie); Augustin Aldea preot (Bozed) Augustin Mera preot (Mines), Ioan Hossu preot (Milășul mare); Ioan Miclea preot (Orosfaia).

Răspunsurile le-a dat, sub conducerea vestitului căntăreș Demetru Pop învens. și proprietar în Fărăgău, corul împrovisat din învățătorii: Octavian Man (Milășel); Dumitru Ciococa (Ercea); Valeriu Căliman (Şamşud); Aurel Caliman (Fărăgău); Bucşa (Craifalău); Teodor A. Bogdan (Bistriță) și Vasile Man proprietar în Sân-Martinul de Câmpie.

La sfîrșitul serviciului funebral s'a ținut o frumosă predică ocasională, precum și panegiricul, ambele rostite de părintele Petru Gorea.

Sfîrșindu-se iertăciunile împreunate cu pomenile ce sunt în us în acest ținut, cărui a fost dus în cimitierul urmat fiind de un public numeros din loc și împrejurime.

După „deslegare“ s'a ținut un frumos „adio“ rostit în numele preoțimiei tractuale de preotul Ioan Hossu, arătând

munca și jertfele aduse de repausatul pentru poporul și preoțimea română.

In cursul păstoriei sale repausatul a fost membru virilist al congregației comitatense, a edificat o școală nouă, la care a contribuit cu aproape 1000 cor. Biserica a renovat-o aproape din avereia propriie, pe lângă aceea a mai testat pentru sf. biserică locală suma de 400 cor.

Sieriul a fost acoperit cu o mulțime de cununii, dintre cără mi-am notat: „Neuitatului frate și cununat Ilisie și Maria“; „Neuitatului unchiu Iustinian“; „Neuitatului unchiu Ioan și Aurelia“; „Bunicului bun, Lucia și Dănilă“; „Neuitatului unchiu, Vasile și Neti“; Neuitatului unchiu, Maria și Nicolau“, etc.

Simpatică de care s'a bucurat înaintea poporului și inteligenței din loc și jur s'a dovedit și prin împrejurarea, că deși era în toiu lucrului, locuitorii din loc și din comunele vecine, în frunte cu inteligența, nu au pregetat a participa în un număr destul de însemnat. Dintre inteligenții mi-am notat pe d-nii: Eugen și Aurel Marinovici mari proprietari în Fărăgău; Vasile Man mare propriet. S.-Martin, Al. Mera mare propriet. Ercea; Iancosco arăndator Orosfaia, precum și o mulțime de inteligență maghiară din loc.

Dormi în pace!

Teodor A. Bogdan.

Convocare.

Adunarea generală a despărțimentului XXVII Cohalm al „Asociației pentru cultura și literatura poporului român“ se va ține în Cohalm, Duminecă în 13 August st. n. c. cu următorul program: 1. Deschiderea adunării la 1 ora p. m. 2. Raportul general al comitetului despărțimentului despre activitatea sa de la ultima adunare cercuală. 3. Raportul cassarului. 4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea acestora. 5. Alegerea unei comisiuni pentru înscriverea de membrii noi și încassarea taxelor. 6. Disertații. 7. Alegerea a 2 delegați pentru participarea la adunarea generală din Sibiu. 8. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal. 9. Propuneră. Invităm la această adunare pe toți iubitorii și doritorii de înaintare a nemului românesc.

Cohalm, în 30 Iulie 1905.

Ioan Bercan, Ieronim Buzea, director. notar.

Dela fratii din America.

Cleveland 0. 7 Iulie 1905

Stimate d-le Redactor!

Binevoiți! Vă rog a face loc în prețutul d-vostre diar următorelor rânduri: Subscrisul săm iau libertatea a aduce la cunoștință tuturor, cără sciu și se interesează de mersul afacerii bisericescă a comunității bisericescă din Cleveland, Ohio, și mai mult încunoscîntez pe d-nii cărora li-s'au încredințat foi de colectă pentru ridicarea unei biserici în acest oraș, — că amânuntele ce ni-se cer, sunt deja de mult înaintate spre publicare.

Explicație:

De-orece dilnic suntem năpădiți de scrisori de la diferiți confrăți, prin cără ne cer deslușiri asupra felului de organizare a acestei parohii, de metodul cu care lucrăm, în fine de către avem statute și cum sunt ele alcătuite, alții ne întrebă, de către avem autorizație de la stat, și statute aprobate, nu mai puțin doresc a sci, de către Consistorul ne recunoscere de parohie, etc. etc., cu un cuvânt o sumedenie de întrebări juste, cără reclamă răspunsuri detaliate. —

De la început presidiul comunității bisericescă de aici a fost destul de precaut în acăstă direcție și încă forte de timpurii, păna a nu începe colecta, — a scris un material bogat, care cuprinde felul de organizare, aprobarea statutelor, recunoșcerea de către Veneratul Consistoriu; ce e mai mult, în acel material se cuprinde și răspunsul consistorial reprobus

din literă în literă, apoi un apel din cele ce avem și în fine absolut totă explicația referitor la felul nostru de lucru.

Astfel a fost compus acel material, încât odată cetățean din cap păna în sfîrșit, nu mai pot avea loc întrebări. S'a făcut astfel, nu fiind că ne așteptăm la asalturile ce ni-se fac astăzi din diferite unghiuri cu întrebări unele mai drepte, decât celelalte, — ci fiind că numai prin acele detailuri clare puteam să înțelegă publicului român, anume odată cu recomandația noastră de „Comunitate bisericescă“ să-i alăturăm și atestatul nostru de naștere și putere, o probă care nu ne poate servi, decât spre succesiune și fiind indispensabil să se face așa.

Tot acel material care, cum dic, nu lasă nimic de dorit și întrebări și avea menirea a fi dat publicității în 2—3 numeroase consecutive, prin cel puțin 3 din diarele noastre transilvănești, — Comunitatea bisericescă l-a înaintat, pe lângă alte scrisori oficiale, Prea Veneratul Consistoriu arch. din Sibiu încă prin luna Martie a. c. condiționat ca după cetece și luare la cunoștință, să binevoiescă a interveni și să-l predă diaristicicei spre publicare în sensul amintit. —

Păna astăzi însă nu vedem nimică apărut, eră întrebările ne sosesc în continuu, ne dau atâtă de fură, încât nu mai putem corespunde atâtă scrisori și de către ar mai dura acăstă tăcere, îmi permit a crede, că trebuie să ne lăsăm de luptă pentru existență și întreg presidiul să ne transformăm în scriitori și să răspundem și reproducem de mii și mii de ori, aceea ce au scris cu bună intenție de a fi scris numai odată și cu efect îndecit.

Am mai cerut publicarea cu o scrisoare datată 5 Iunie 1905 și ne-am îngropat în aceeași tăcere mortală. —

Prin acăstă rog pe toți acei, cără înțelegă să ne cere amânuntele să binevoiescă și să crăță de prea multă muncă și osteneală și nicăi decât să nu ia în nume de rău răspunsurile scurte, ci să aibă răbdare păna la apariția în gazete a aceluia material, pe care cetindu-l ori-eine va putea observa răspunsuri mai bogate, decât ar fi cerut prin întrebări directe. —

Dorința de a fi lămuriri a fraților Români, cără ne fac diferențele întrebări, e justă și forte la locul său, de aceea niște prin gând nu ne-a trecut vreodată, de a nu-i servi în chiar interesul nostru, decât ne mănuiesc și pe noi faptul, că de către forte precauții de la început, luând cele mai bune măsurări, totuși suntem săliți și înghițită gol, ca și când nu ne-am fi făcut datorință, ér mersul afacerii bisericescă în loc de progres rapid, să suferă scăderi mari. —

Tot prin acăstă, rog pe prea Veneratul Consistoriu arch. din Sibiu să aibă părintescă bunăvoie să predă spre publicare materialul înaintat de comunitatea bisericescă, contrar să binevoiescă a-l returna parohiei, și acăstă se va îngrijii să facă cele necesare cu dănsul, adică îl va trimite Redacțiilor și astfel va suplini golul, care astăzi formează un capital de muncă foarte efectiv, respectiv rezultatul așteptat, și despre care cei nepuși în curent au dreptul a dice, că e „un rost fără rost“.

Vasile Dobrin,
președ. comunității bisericescă
Cleveland, Ohio, S. U.

Cuvânt festiv,

rostit de învățătorul Ioan Dariu cu ocazia incheierii anului școlar 1904—1905 la școala primară română gr. or. de băieți și de fetițe din Brașov, în sala festivă a gimnasiului român din loc, la 19 Iunie v. 1905.

— Fine. —

Crescerea spre libertate cere și o muncă serioasă. Un părinte avea trei fiu și avere: o colibă, în care se adăposteau împreună, și o grădină sădită cu viață de vie, din care trăiau ei. Când era să mărăcăi bătrânuilor tată, își chemă fiul împrejurul său și le dise: „Dragii mei fiu, mi-să apropiați sfîrșitul, văd că bunul Dumnezeu în curând are să mă cheme la sine. Altă avere

n'am, ca să vă las de moștenire, decât coliba acăsta și grădina din prejurul ei. Însă să băgați bine de sămă, că *în grădină este ascunsă o comoră mare!* — „Unde sătă?“ întrebă ară ei într-un glas. — „Voi aveți să căutați săpând cu îngrijire, că e numai cam de-o palmă de adânc îngropată în pămînt.“ Cu acestea bătrânuilui înceță graiul și adormi pentru vecie.

Feciorii lui, după ce-l înmormântă, se apucă să serios de lucru, spre a afia comoră, de care le spuse sătă. Săpară grădina cu îngrijire de-a lungul și de-a latul, dăr înzadar, că nu aflări nicăi aur, nicăi argint. Via însă fiind bine săpată produse struguri cu mult mai mulți, decât altă dată și decât la oră care alt vier. Din ei scosă o sumulă frumosă de banii, din care putură trăi toți cum se cade. Numai acum înțeleseră ei, care a fost comoră, despre care lăsată vorbit înțeleptul lor tată.

„*Munca pe om nicăi odată
Nu-l lasă a flămândi,
Când cu firea îmbărbătată,
Năptea o va face și!*“

Tot ce e mare și frumos în lume, vine de la lucru. El e săcănd un serviciu dumnejedesc, o datorie sfântă de împlinit; un cântec de laudă și mărire, o comoră nesecată, e înșașă viață. In lucru este pacea, mărtuirea, liniștea și fericirea omului. Munca curată și căstigă omului bucuria, onoarea, neatinsarea orăi libertatea și cu acestea asigurarea viitorului lui.

Drept aceea, iubiți părinti, dedați pe copilașii DV. Încă din frageda lor copilașie la muncă, rânduială și virtute, și atunci nu veți avea vă îngrijii așa de mult de asigurarea viitorului lor, chiar și atunci, când sörtea unora dintre DV. ar fi nefastă, ori neindurată.

De bună sămă, că lăcomia nu e bună nici aici. Firea este învețătoarea noastră cea mai înțelită. Afără de ea oră ce sistemă filosofică, ori pedagogică, său de altă natură, nu ne poate ajuta cu nimic. Natura trebuie să ne servescă de îndrepătar și aici. Indată ce am călcat vre-o lege a ei, ea își reșimbă amar pe noi. Indurare ori grătie nu găsești la ea. Se preface surdo-mută.

„*Căci e mută firea, când omul n'o invie,
Când el nu varsă întrânsa suflarea lui cea vie.*“

(A. Dobrescu.)

Copilul de regulă nu e mut și înțelege. Să turnăm în sufletul lui suflarea noastră cea vie, intenționile și porurile noastre cele curate!

Crescerea spre libertate mai cere cum-pătare și păstrare: Póte omul să muncescă mult și bine, de către n'are pe lângă muncă și *cumpătare și păstrare*, nu are nicăi un spor. Banul cum se căstigă, așa se mănușă. Năcazul nu scie de lipsă și durează. Si vai mult e greu, când n'ai și ești silit să-ți pleci frunta pe la porțile avare, pe la ușile sgârciților și să acizi la ajutor strinț.

Totă libertatea, care ti-ai căstigat-o păna aici prin minte luminată, inimă curată și muncă neobosită și cinstită, se preface de-odată în umilință, slugănicie, robie și suferință nesfîrșită.

De aceea părinții să caute, pe lângă muncă cinstită, a fi și cumpăta în pretensiuni, înfrânați în poftă și păstrători în puținul, său multul cel căstigă din munca lor, și să dedea și pe copilaș la aceste virtuți mănușitoare și înflățoare pentru fiecare om.

Crescerea spre libertate cere și tărie de caracter. Omul fără tărie de caracter nu este om. Pórtă chipul de om, dăr în adevăr e un fel de trestie, care se pléca după cum bate vîntul, ori un fel de arătător de schimbarea vremii de pe vîrful caselor domnești, ori apoi un fel de orb, care îl conduce altul, pe unde vré el și în folosul acestuia.

Omul trebuie să fie devotat adevărului și să stea ca stâncă de granit în valurile mării acestei vieți, să fie amic și apărător sincer și infocat al libertății și al iubirii deapropelui, să învingă răul cu

binele și să nu-i pese și să nu se sparie de oră ce tufă.

Crescerea spre libertate mai cere strânsă legătură între școală, familie, biserică și patrie. Trebuie făcut un nou nod gordian, și acesta între școală, familie, biserică și patrie, și apoi să vedem ce fel de Alexandru îl va putea desnoda! Dér până atunci noi să înodăm mereu! De să o afla cine-va să-l desnoda, să-i vie greu și cu neputință.

Și acum să exprim în scurte cuvinte tot ce am să pănă aci:

Minte luminată, inimă curată, voință să impreună cu o insuflare nobilă, cu devotament desinteresat, ridicarea nivelului moral al tinerimei, dedarea la ordine, cumpătare și păstrare, dragostea de munca serioasă, statonnicie în tôte pornirile noastre cele bune: acestea trebuie să fie săntă sfântă, spre care avem să stăruim și să lucrăm cu totii, dacă vom să crescem din băetii noștri bărbăti ridicați și independenti în tôte direcțiunile desvoltării noastre, și din fetițe gospodine bune și manane adevărate în casa noastră, în némul nostru și în patria noastră, spre fericirea și mărireia noastră.

Cu aceste mult st. public, să vrea să încheiu vorbirea mea, care vă a puș răbdarea la multă probă, dér nu mă lasă inima fară a exprima în numele corpului nostru învățătoresc și al tinerimei școlare de sub conducerea sa sincere mulțumiri On. Eforii școlar, On. Delegaționi, On. comitet parochial de la biserică Sf. Nicolae, braver Reuniuni a femeilor române din loc și tuturor celor ce au contribuit ca această școală să înainteze, fie prin dispoziții salutare, fie prin ajutorul cărui ori cu vesiminte pentru copilași săraci și pentru tôte scopurile înalte ale ei.

Fie ca și progresul acestui an școlar să formeze un mărgăritar scump în corona desvoltării noastre, spre liniștirea fericitorilor suflete, cari au întemeiat aceste frumos-e așădăintă românescă, spre folosul nostru și spre mărireia lui Dumnezeu, și pe mame să le zidim de vii chiar în temelii, în temeliile desvoltării némului nostru, și dacă apoi să continue în pace această zidire mărăță.

ULTIME SCIRI.

Meetingul din București.

București, 2 Augst. Mii de cetăteni s-au adunat astăzi în sala cea mare de la „Dacia“ spre a asista la meetingul de protestare contra Grecilor. Printre asistență se observau numeroși ofițeri. Mai multe deci de societăți au venit cu drapelelor lor. Drapelul Macedonenilor de coloare roșie și purtând inscripția „Armânia protestez“, este salutat cu aclamațion. Români macedoneni din Constanța, Cernavoda, Brăila, Focșani, Iași, Roșiorii de Vede au trimis delegați.

Meetingul a fost deschis la orele 3 d. a. de d-l Dr. Leonte, care spune că meetingul a fost convocat spre a protesta contra Grecilor, cari prin neglijuire cauță să nimică pe frații noștri din Macedonia. Epirul și alte ținuturi ocupate de Greci au fost locuite de străbunii noștri români. Monumentele, cu cari se fătesc adăi Grecii și cari împodobesc Athena, se datorează Românilor. Tote's făcute cu banii noștri. Grecii au înarmat bande spre a nimici și ucide pe Români macedoneni. Patriarchia a dat ordin să nu înmormânteze pe Români și să nu le boteze copiii. Să intervenim pe lângă guvern să ia măsură contra unor astfel de sălbăticii.

I. T. Florescu spune, că Grecii s-au bucurat altădată de simpatiile Europei. Astăzi ei nu merită acea simpatie. În anii din urmă am avut de luptat cu banda lui Saraffow. Guvernul bulgar însă i-a desavut, ceea-ce îi face onore. Așa ar trebui să facă și guvernul grecesc.

P. Grădișteanu își exprimă bucuria vădând adunați atâtăi cetăteni pentru causa sfântă a Macedoniei, mai ales vădând atâtăi reprezentanți ai armatei române.

D. Diamandi, profesor macedonean, spune că durerea îl înăbușe când se gândește, că deci de frați cad

victime bandelor grecesci conduse de marele bandit Kazas, rectorul universității din Atena. Aceste bande sunt înarmate pe banii mulți din sud-estul teritoriilor români. Noi le-am dat libertatea și independența. Eu vă vorbesc aici și poate nu mă veți mai vedea, fiindcă plec să mă lupt alătura cu frații mei. Descrie în detail mai multe banditisme ale Grecilor.

Dómna Dimonie vestește crudimile Grecilor și spune că noi luptăm cu arme civilisate: școală și biserică, dér la nevoie vom sci răspunde și cu glonțe.

C. Dissescu (fost ministru) își exprimă admirarea pentru simțemantul lăpădărei de sine, care te face să mori pentru o cauză sfântă. Am văzut acest simțemant la domna Dimonie și la d-l Diamandi, care spunea: „mă duc, dér nu sciu de căci mă voi întorci“. Dér să scie Grecii, că pentru capul lui Diamandi ei respund cu capetele tuturor Grecilor împămentenii și neîmpămentenii în România, căci viața lui Diamandi e a tuturor Românilor. Vom sci să-i îsbim pe Greci acolo unde-i dore. Macedonia e cu adevărat moșie strămoșescă a Românilor. Grecii cred, că tot ce e creștin e grecesc. Imperiul bizantin, cu care se fătesc Grecii, n'a fost grecesc, deoarece înțemeiătorul lui Constantin cel mare a fost Roman. Patriarchul din Constantinopol a înlocuit crucea preotului cu cuțitul și revolverul. Noile-am dat Grecilor pânea de tôte dilele. Patriarchul prin purtarea sa a pierdut dreptul de a se numi cap al bisericii. Noi nu vrem să luăm Macedonia, ci luptăm pentru „cuvânt“, care e dumnedеirea, luptăm pentru existența Românilor din Macedonia. Vrem ca frații noștri să trăiască.

După aceasta archiereul Sofronie Vulpescu dă ceterile telegramelor site în număr mare. În urmă se văză moțiunea următoare:

„Români întrunii în ziua de 20 Iulie 1905 în marele meeting național în sala „Dacia“, sub impresiunea sentimentelor de revoltă provocate de acțiunea anticeștină a patriarchatului și de actele făptuite de Greci sub forma celor mai criminale violențe față cu frații noștri din imperiul otoman:

„protesteză contra acestor acte și a complicității politicei grecesci cu patriarchia,

„înfierează purtarea echivocă a acelor Greci din Regatul României, cari profitând de o tradițională ospitalitate generosă și binefăcătoare, incuragiază formarea bandelor grecesci contra naționalității române.“

„Față cu asemenea fapte, înămănu pe Români de pretutindeni să rupă ori-ce fel de legături cu Grecii“.

După meeting s-au făcut manifestații la locuințele oratorilor. Legătura și capela grecescă erau înjunjurate de cordone de gendarmi călări și pedestri.

Roma, 2 August. Mai multe diare publică o corespondență din Ianina în care se dice, că Austro-Ungaria, care mai nainte protegia pe Români macedoneni, ajută acum pe Greci. Se asigură, că s-ar fi încheiat un acord între Austro-Ungaria și Grecia, în scop ca cea dintâi să ocupe Albania, și cea de a doua Macedonia.

Budapestă, 2 August. Stățiunea balneară Bartfeld din Ungaria de sus se află în flacări de adăi la amiajd. Focul a prefăcut deja în cenușă 142 de case.

Londra, 2 August. „Standard“ anunță din Petersburg, că eri să intui acolo un consiliu de coroană în castelul de la Peterhof. La consiliu au participat 43 persoane, între cari toți marii duci aflați în Rusia. Consiliul a desbatut prima parte a proiectului de constituție. Tarul doresce

ca noua constituție să se publice la 12 August.

Literatură.

„Intre Someș și Prut“ un volum de 312 pagini de Aug. Paul. Prețul 1 cor. 50 bani. Se poate procura prin oră care librărie românească. Din Brașov librăria Ciurea o trimite cu poșta franco pentru prețul de 1 cor. 75 b. — „Luceafărul“ scrie despre acest volum între altele:

Volumul în ceea mai mare parte a lui cuprinde note de călătorie, cari sunt scrise în limba simplă, necăutată și corectă. D-l Paul... e un cronicar obiectiv al faptelor, cari interesează mai mult pe cel ce vrea să cunoască colțuri din viața românească puțin observate de altii. Astfel sunt articolele: In Prejmer, în Treiscaune, Români cari nu sciu românește și Unguri cari nu sciu unguresc. În cimitirul comunei Prejmer descoperă date noue asupra familiei Caracas, care au o importanță istorică, literară și culturală. Tot în matricula acelei parohii găsesc numele unor refugiați din România, pe vremea revoluției din 1821. Mai prețiose sunt informațiile despre Români din Treiscaune, cari și au uitat cu desăvârsire limba maternă, fără să-si piardă conștiința de Români... În aceste articole d-l Paul are date exacte asupra numărului locuitorilor, a trafului lot etc., cari sunt de mare folos documentar. Volumul mai conține și nisice amintiri de ale autorului despre Episcopul Pavel al Orășii-mări, scrisă cu multă pietate și dragoste. Ele ne înfățișeză credincios viața puritană și simplă, inimă dărmică și firea blajină a acestui bună părinte sufletesc, care a făcut atâtă bine nemulțumitor.

„Cultura viaței de vie“ de Grigore Halip, profesor la școală medie agronomică în Cernăuți cu 39 ilustrații. Cernăuți 1905. Societatea tipografică Bucovineană. Editura autorului. Prețul 1 cor. 50 b.

Un apărător al némului nostru.

Inainte de astă cu'n veac.

(Fine.)

12. Asemănare extraordinară! Ceea ce însă la tôte popoarele se poate afla, de către nu ne rușină și profana memoria bărbătilor mari cu alăturarea blăstemaților. La tôte națiunile aflăm oménii bună și consci de datorioțele lor, precum și blăstemații fără de Dumnezeu se află la tôte popoarele. Acești blăstemații degenerați ar fi putut fi și oménii bună, dacă li s'ar fi dat crescere bună după puterile lor trupesci și sufletești. De altcum întrăga asemănare arată, că Valahilor, afară de străbuni mari, și alțevia li-a rămas.

13. Totăi e numai poiesă, care această însemnată oarte îmbrăcată în primele națiuni romantice. Valahul din sticla își beau vinarsul, precum și Ungurul, ori Némul pe al său, ér bostanul și curcubeta (cucurbita lagenaia Lin.), ca și Ungurul o folosește ca vas și sifon.

14. Ironia aceasta înțește la aceea, că această națiune înaintea acelora, cari n-o cunosc, se fie făcută nesuferită. Afară de bravele regimenter de la confinile tărui, în multe alte regimenter ungare servesc Valahii. Ei în ordinea de bătălie stau, ca și mirmidonii, nedesonorându-se niciodată prin trăndăvia lor militară și neîntorcându-și fruntele dinaintea armelor dușmane. Ce să dicem despre faptele lor viteză, pe cari le-au săvârșit față de Turci și cu deosebire față de Tatari? Nu numai Ioan Huniadi, dér și voevodul Stefan, Mihai și Radu au arătat, că între Valahi s'au născut și comandanți mari. Într'adevăr de căci Cesar și Traian s'ar scula din morminte lor, tocmai în acesta privință nu s'ar rușina de nepoții lor.

15. Ce este astăzii acea îndestulire, care într'atâta se glorifică de către filosofi și poeti?

16. Valahele fără îndoială sunt neobosite în lucru; ele torc, d. e. când umbă încolo și fucăce; vestimentele și-le pregătesc singure, ba chiar și pănura pentru vestimentele bărbătilor; dér în timpul acesta bărbății încă nu se culcă în prunet, lenindu-se, ci lucră și cultivă pământul. Ocupațiunile dintre cele două sexe la Valahi tocmai astăzi sunt împărțite ca și la Unguri, ori chiar și la Croați.

17. Într'adevăr nu-i lipsă a petrece mult între Valahi, ca omul să poată aduce păreri neîntemeiate despre denești, pentru că acelea ușor le poți făuri și în odaie. D-l Schw. de sigur a fost în societatea numai a unor Valahi puțin cultivati, cari d-sale iar fi putut da notițe mai sigure în călătoria sa fugitive pe la marginile Banatului, unde cu deosebire între Sérbi s'au învărtit, a fost de ajuns nu spre cunoșterea exactă a Valahilor, ci numai spre aceea ca — precum și lucrat — din purtarea unor popore private, judecă întrăga națiune valahă. De această bătălu sufer multă seriori, cari lipsiți de date sigure descriu națiunile numai pe nimerite și prin acesta trecând cu vederea adevărul, cu care datează omenimea, îmbătă capetele cu date false și minciuni.

18. De căci afirmare se poate susține despre tôte acelă națiună, cari sămănează mult între sine, întră cătă presupunem, că în aceeași măsură sunt cultivati, locuiesc ei

aproximativ, ori departe unul de altul, pentru că este sigur, că pe lângă aceeași cultură omenești și în fapte se unesc. Mai departe acăză afirmare pare a fi nebasată, pentru că în cele mai îndepărtate părți ale lumii se află națiuni cu diferență culturală, cari sunt de aceea, cari au cultură mare, dăr și de aceea, cari au cultură mai mică ca Valahii. Cum se poate deduce din acăză asemănare nesigură o judecăță sigură și a cunoștere cultură Valahilor? De căci învățatul Fontenele cutreză a numi istoria o povestire enarată, de-orece istoricii predau mai cu sămănumai motivele întâmplărilor, cele drepte însă rar; judecă deci cetătorii însăși, ce nume merită spusa d-lui Schw., al cărei isvor e numai desprețuirea.

19. Două virtuți demne de laudă, cari strălucesc la Schiții cei vechi și la Români.

20. Acăză este o dovadă învederă a înaltei case domnitore și o adevărată instituție grățiosă a guvernului, care aducă convinsii de serviciile credințioase ale națiunii în sine bună, dăr fără apăsată, din propria lor compătimire au luat-o sub înalță lor ocrotire și în interesul ei au edat mai multe decretă, pe cari toti aceia, la căror inimă zace fericirea omenimii cu drept cuvenit le poate preamări și cări tocmai astăzi s'au efectuat, precum au isvorit din motive drepte și înțelepte (cu deosebire la Sașii ardeleni). Din propăsirea, ce în scurt timp a făcut acăză națiune, cu drept se poate deduce, că poziția ei puțin cultivată se atribue nu unei indolențe stupide, ci acelor adversități, cu cari trebuia să-lupte.

21. Mai sus amintimul domn Rohrer ridică numărul Valahilor locuitorii în provinciile Austriei la un milion și jumătate, și acăză o dovedesc cu motive însemnante, fără de-a mări numărul lor. Acăză multime de omeni ar fi merită, ca cu mai mare crutare și cinstă să-i fi descris d-l Schw., de căci nu cumva voiesc a reîmpresătă acele triste veacuri, în cari o națiune își caută fericirea în apăsarea și stîrpirea altelor națiuni.

22. E adevărat, că în anul 1787 localitățile populare de Valahi se urcau la numărul de 1024, dăr de căci susținem, că Valahii — după mărturisirea d-lui Schw. — se sporesc tare, cu drept se poate afirma, că deneșii din timpul din urmă deja ocupă mai multe localități. Nu se poate să se sporesc tare, cu drept se poate afirma, că deneșii din timpul din urmă deja ocupă mai multe localități. Nu se poate să se sporesc tare, cu drept se poate afirma, că deneșii din timpul din urmă deja ocupă mai multe localități. Mai departe Valahii nu locuiesc numai pe satul, ci se află în tôte orașele de la confinile Valahiei și Transilvaniei, ca în Arad, Giula, Timișoara, Oradea-mare, Baia-mare, Baia-sprie, Sighet și altele.

ECONOMIA.

Hrișca.

Hrișca séu hrișcă, cum se mai numește în limba poporană, ér polygonum fogopyrum, cum se numește în limba botanică, se ține de clasa poligoneelor. Acăză încă este o sămănată, care se cultivă numai pe ici-cole, de ore-ce cultura ei nu prea isbutesc tot-dinea.

Hrișca este mai de multe feluri, precum: hrișcă de rând, cu grăunțele negre, hrișcă tătărescă, care cresce mai înaltă în păiu decât cea din tărîu, și hrișcă alburie séu argintie, care se folosesc mai cu sămănumai ca nutreț verde.

Hrișca iubesc mai cu sămănumai pămenturile mai humose și nășipose. Dér ea iubesc de cele mai multe ori și cele lutose și vărăzne. Pămentul pentru cultura ei trebuie să fie cătă se poate de bine lucrat și curățit de burujeni. De aceea se recere, că acela să fie ogorit încă de pe tărînă, séu apoi să fie sămănată după plantele de sapă.

Atât gunoiul prăospăt, cătă și cel putred nu-i prea priesce, de-orece în locul gunoiului păiu ei cresc prea înalt și apoi nu rodesce. Este de recomandat deci, că hrișca să se cultive după o sămănată, sub care s'a mistuit gunoiul deja de mai înainte.

Hrișca isbutesc după oră și care sămănată. Mai bine îi priesce însă, cum am săz și mai sus, după plantele de sapă. În economiile mai mici ea se cultivă de regulă în locuri ale cărui suculătă, locuiesc ei cum se cade cuceruzul séu holda.

Sămînta de hrișcă se sémăna mai târziu ca a celorlalte sămînături, din caușă, că ei îi strică forte mult înghețurile de primăvară. Sămînatul ei se face prin Maiu, dîrnic în Iunie nu e prea târziu. Cu ea se încheie aşa dicînd sămînatul de primăvară. La un heclar se recere la sămînatul împrășciat către un heclar de grăunțe, ér la cel cu mașina în rînduri ajung și numai 80 de litri.

Paiul hriscei cresce până la un metru înălțime. Acela este roșu și forte rămuros, ca și al ovăsului. Florile hriscei se fac în forma strugurului și sunt de coloare albă, ér pe marginea roșatică. Pe un singur pui se ivesc flori cu miile, de-órece hrisca inflorescă într-o până tômna târziu, aşa că pe unul și același pui pot fi afăra sămîntă cîptă deja, apoi verde, florii și chiar și muguri încă nedesvoltăți.

Grăunțele hriscei se fac în trei muchi și dungă, ca și ale jirului, de aceea se vede, că i-să și dat nimirirea botanică de fogopyrum. Acelea ajung la cîrcere cătră sfîrșitul lui August și începutul lui Septembrie. Dîr ea se cîrce tare vîrstă, aşa că nu se poate aștepta după cîrcerea tuturor grăunțelor. De aceea se recere, ca economul să bage bine de sămîntă la timpul de cîrcere și îndată ce vede, că o frunte de grăunțe e cîptă, să se apuce de seceratul aceleia.

Hrișca iubescă un timp mai mult călduros, decât ploios. Ploile o țin de regulă pe loc de nu pote cresce și apoi o umple buruenile, cari se ivesc prin ea. Cu deosebire pe timpul înfloritului și al coptului grăunțelor se recere, ca timpul să fie frumos și călduros. Ploile și furtunile prea dese pe timpul înfloritului, o fac de mai rîmân și multe paie sterpe, de-órece electricitatea din nori are mare înriurîntă asupra roditului și a legatului hriscei.

Hrișca se seceră ca și celealte spicose. După seceriș, se mai lasă apoi câte-va dile în câmp, ca să se usce bine snopii, apoi se transportă acasă, unde se imblătesc și vîntură. După imblătit grăunțele mai trebuesc uscate încătă la sôre, căci la din contră se strică și mucedesc. De un heclar se pot aduna de la 15—40 hl. de grăunțe.

Din făina de hrișcă se poate face și pâne, dîcă se amestecă cu de cea de grâu. Mai mult însă se intrebunță la facerea de mămăligă, care apoi cu lapte, și brânză, aşa aluneca de curînd pe gât în jos, încătă nu mai așteptă, ca să fie sdrușicată. Mămăliga de hrișcă e brunetă, dîr altcum e forte gustosă și sănătosă.

Paiile de hrișcă se pot intrebunța și la nutrirea vitelor, mai mult însă se folosesc pentru asternut și acoperitul gardurilor.

Ivan Georgescu.

Femeia în industria italiană.

Diarele din Milan anunță următoarele: Oficiul bursei muncii italiane a publicat acum de curînd un studiu statistic, care cuprinde rezultatul unei anchete, făcută în luna Noemvrie 1903 despre femeile lucrătoare.

14.150 stabilimente industriale, în cari lucrăză 414.915 bărbați și 414.236 femei, au răspuns la întrebările ce li-său făcut. Numărul cel mai mare al lucrătorilor, așcă 219.665 se află în Lombardia, după aceea vine Piemontul și Liguria cu 83.496, ținutul venețian și Emilia cu 50.142, pe când în Italia de sud sunt numai 33.569.

Cele mai multe lucrătoare sunt ocupate în industria textilă, așcă 321.022, și acădă împrejurare explică și capabilitatea

de producere a industriei textile italiene. Stabilimentele pentru îmbrăcămintă dau ocupație la 21.709 femei.

Caracteristica este împrejurarea, că cu totă obligativitatea învățămentului introdusă prin lege, există 12.185 copii sub vîrstă de 12 ani, cari lucrăză în fabrici. Dintre fete în vîrstă de 12 până la 15 ani, sunt lucrătoare 70.000, pe când vîrstă a 151.606 fete lucrătoare oscilăză între 15 și 21 ani.

In privința statisticei simbriilor s-a stabilit, că plata dîlnică sub 75 centesimi se face mai des în industriile agricole, pe când plătile, cari trec peste 2 lei pe zi, se dau în stabilimentele pentru fabricarea spodiului, în fabricile de tutun și de postav.

Pe baza datelor adunate, întru că aceste se referă la maternitatea lucrătorelor, se va înșința o aşa numită „cassa di maternità“ cu ramificații în totă Italia, care va face cu putință mamele lucrătoare de a-și îngriji sănătatea în timpul sarcinei și al lăuziei.

Vestimentele sfinte.

Vestimentele, ce le îmbracă persoanele din cler, de căte-ori oficiază un serviciu divin, pîrtă numirea de vestimente sfinte. Întrebunțarea vestimentelor sfinte în biserică creștină la serviciile divine, se razîmă pe tradiția apostolică. Numărul, forma și felul lor și-au ajuns complectă formăție abia în secolul al șeselea. Ca persoanele ierarhiei bisericesci de la început s-au îmbrăcat în anumite vestimente, când oficiau cele sfinte, nu sufere îndoială, scut fiind, că acest obiceiul l'a avut în acele timpuri și preotii iudei și cei păgâni.

Particularitatea vestimentelor sfinte — cari după formă nu mult s-au deosebit de vestimentele, ce le purtau și creștinii de atunci — a zăcut în aceea, că vestimentele odată întrebunțate la serviciul divin, sfintii servitori nu le mai întrebunțau și în viață de totă dilele, ci esențial numai eră și la serviciile divine.

Scriitorii bis. din secolii IV—VI, când vorbesc despre vestimentele întrebunțate la serviciul divin, amintesc tot-déuna și colorea materiilor, din cari erau gătite. Aceasta cu preferință era cea albă. Mai întrebunțau și alte culori, tot-déuna însă deschise și luminouse; de cea negră nu se face amintire.

Când s-a statonicit forma vestimentelor sfinte, li-să atribuit și însemnătatea simbolistică. Cu acăsta s-a adus în legătură și colorea materiilor, din cari s-au gătit.

Așa colorea albă și peste tot coloile deschise, ca particularitate esențială a vestimentelor sfinte, exprimă de o parte curăția și nevinovăția vieții sfintilor și de altă parte bucuria credincioșilor, ce o simtă sărbătorind prin serviciile divine diferitele acte și lucrările de opera răscumpărării. În șirul acestora se face pomenire și de patimile și mórtea Mântuitorului, când biserică vie, în opozitie cu bucuria, și exprimă jalea și întristarea și se îndemnă la căntă. În cursul vremurilor s-a luat obiceiul a-se exprima acest sentiment prin colorea mohorită (roșu întunecat). Probabil întru amintirea hainei mohorite cu care a fost îmbrăcat Isus în timpul patimilor și pentru ca colorea purpură să ne aducă aminte de sângele său versat pe cruce.

Pentru a exprima prin vestimentele sfinte întristarea, e adoptată acum și colorea negră.

Liturghierele, Euhologioanele și Tipicoanele noastre nu ne dau îndrumări cu privire la colorea vestimentelor pentru diferite servicii.

Practica bisericiei ne învață, că în general la toate serviciile în și afară de biserică se întrebunță vestimente luminouse. Vestimentele negre să se întrebunțeze la serviciile din biserică în toate dilele posibilui mare, afară de Sâmbătă, Dumineci, sărbători, Joia mare, ér în Sâmbăta mare începând de la cetea Apostolului. În serviciile pentru particulari tot vestimente

negre se întrebunțează la parastase și la rînduile de înmormîntare. În săptămâna luminată, ba chiar în tot timpul dela înviere până la Înălțare și aceste rînduile se săvîrșesc în ornate deschise și nu negre, ér în Grecia înmormîntările se fac în tot cursul anului în vestimente albe.

In biserică nouă rîsăritenă deci săvîrsirea serviciilor divine fără vestimente sfinte e imposibilă. Lipsa vestimentelor negre însă nu împede că săvîrsirea parastasului și a prohodului. Aceste rînduile pot fi săvîrșite și în vestimente luminouse și mai cu sămă în cele mohorite, care colore încă simbolizează jalea și tristețea.

(„B. și S.“) a.

Dare de sămă și multămită publică.

La petrecerea de vară, ce s-a dat în Mociu, la 23 Iulie, în beneficiul fondului de bibliotecă poporala „Grigorie Maior“, au încurs sume următoare, ca taxe și suspravîrșiri: Domii și domnele:

Andrei Vodă 4 cor., Ioan Bozac 6 cor., Grigorie Bozac 7 cor., Teodor Moga 10 cor., Dr. Persian 4 cor., Octavian Florian 2-40 cor., Vasile Hopătean 4 cor., Cornel Muste 4 cor., Dr. Hajdu Dezsö 2 cor., Fejér Izsak 2 cor., Simion Pop 4 cor., Rácz Victor 2 cor., Ioan Peter 4 c., Adrian Costin 2 cor., Axente Mureșan 5 cor., Aurel Voda 2 cor., Petru Balaș 2 cor., Imbuza Carolina 2 cor., Daniel Géza 2 cor., Pomiliu Papiu 3 cor., Iosif Istrate 2 cor., Ananie Moldovan 3-30 cor., Ioan Berlean 2 cor., Grigorie Bălo 2 cor., Ioan Popa 4 cor., Aurel Fulea 4 cor., Teofil Hossu 10 cor., Lazar Rus 4 cor., Bretter Mór 6 cor., Tăbă Elek 4 cor., Teodor Giurgiu 4 cor., Vasile Patachi 4 cor., d-na Avram 5 cor., Ioan Leoca 10 cor., Traian Hădărean 4 cor., Alexandra Albon 4 cor., Vasile Micu 4 cor., Iacob Chiffa 5 cor., Szabó Izsak 4 cor., Ioan Blaga 4 cor., Familia Ignat 5 cor., Nicolae Petruța 4 cor., Alexandru Oltean 4 cor., Ioan Crișan 4 cor., Vasile Șutean 4 cor., Dr. Deli Adolf 3 cor., Simion Ciucă 5 cor., Ioan Pop 4 cor., Pap Ferenc 4 cor., Müller Frigyes 2 cor., Ioan Dan 5 cor.

De tot s-au incasat 206.70 cor., din cari seădănd spesele de 132.70 cor.. rămâne venitul curat de 74 cor.

Primăvara toți bunii și dănciici noștri șpăli multămită sinceră și recunoșcătoare.

Mociu, 28 Iulie 1905.

Iuliu German, Sever Dan,
controlor. cassier.

MULTE ȘI DE TOTE.

Un nou pericol în perspectivă.

Se scie, că la noi în Ungaria trăesc vrăjitorii 200.000 de țigani, cari au privilegiul de a duce o viață nomadă. El dispar într-o lăzărie, nu se prea scie unde, ér vîră apar în diferite grupuri prin sate, pe cari le suvîntă când poposesc în apropierea lor.

Guvernul unguresc n'a făcut nimic pentru a-i domestica, se pare însă, că în urma descoperirii, că unii dintre țigani sunt și antropofagi, (mâncătoři de carne de om) guvernul a decis ca să intervină.

• Așa că în urma cererii societății naționale ungare de agricultură, guvernul e dispus a lua următoarele măsuri privitoare la țigani:

1. Copiii de țigani nomadă vor fi luati de la părinții lor și încredințați pazei statului.

2. Nu va mai fi permis țiganilor a cutescăra țera după bunul lor plac, din regiune în regiune. Acelor, cari vor continua a vagabonda, li-se vor confisca caii și căruțele.

3. Nu vor mai fi eliberate țiganilor cărticele de meșteșugari și de negustori ambulanți.

4. Fiecare țigan va trebui să-și alărgă domiciliul într-o comună a țării. Cei cari vor neglijea de a o face, vor fi considerați ca domiciliați în locul, în care au stat mai multă vreme.

5. Vor fi oprită de a-se întorce în Ungaria țiganii, cari vor fi părăsiți odăta că.

6. Se vor crea autoritați speciale pentru a direge și controla tot ce privesc pe țigani.

*

Surpriză neplăcută.

Un tînăr marchis din Paris își perduse întrăga avere în cărtă.

In vremurile cele bune dăruise el însă un bilet de loterie bucătăresei sale și când audă, că biletul a câștigat o jumătate milion de franci, în grabă s'a hotărât, că va lua de nevastă pe bucătăreșă. Când s'a întors de la oficiul stărei civile, a cerut biletul de la tînăra-i soție. Era aproape se leșine însă, când i-se spuse, că ea l'a dăruit unui caporal, fost amant.

Marchisul a intentat imediat proces de divorț.

*

Judecăță rusescă.

Se afă judecători înțelepți și în Rusia, deși se vorbesc mult de corupția, ce domnește în imperiul Tarilor. El sunt drepti, cu toate că dreptatea lor are un gust straniu.

Comerçantul Apraxin avea un proces deosebit important cu comerciantul Robritin. Judecătorul însă, era prietenul lui Apraxin cel mai bun și cum și în Rusia prietenia are valoare și cauza lui Apraxin era drăptă, acesta era sigur, că procesul va fi câștigat de el.

Mare era mirarea și disperarea lui Apraxin, când audă hotărîrea, care era în favoarea amicului Apraxin!

El certă acasă pe judecător. Aceasta însă îi arătă o sumă mare de bani și dice:

— Acăsta mi-a dat-o adversarul dumitale.

— Cum! esclamă Apraxin cu un gest de dispreț, te lasă să fi corrupt în contra amicului tău celui mai sincer și mai cinstit?

— Dobitoce, răspunse judecătorul prietenesc, deocă așă fi respins darul și așă fi decis în favoarea ta, adversarul tău ar fi corrupt cu acești bani instanța de apel, și a-i fi pierdut procesul. Acum iată banii adversarului și corupe instanța de apel, și așa vei câștiga procesul fără cheltuiială.

Așa a vorbit înțelepțul și dreptul judecător.

*

Un om ca pachet de poștă.

D. Henri Turner, locuitor pe insula Guervesey, a făcut o interesantă incrociorare postală.

El voia să se ducă în insula Serk, dîr n'avea curagiul să facă singur călătoria. I-a venit ideia, ca să se ducă la poștă și să se predea pe sine însuși ca un pachet poștal.

Funcționarul n'a găsit nimic extraordinar în acăstă cerere.

El a pus pe d-l Turner pe balanță, a cerut 5 schilingi și 5 pence porto și predete apoi pachetul unui factor postal rural spre transportare.

Factorul a adus pe d-l Turner în insula Serk și-l predă, contra îscălituriei recipisice, conform regulamentului, în casa destinatorului.

Anunțuri de căsătorie.

De la 21—27 Iulie.

1. Ioan Lupșan gr. or. pădurar la comuna cu Paraschiva Urzică gr. or. Brașov. 2. Ioan Mireș gr. or. lucrător cu Marina Ghimbășian gr. or. Brașov. 3. George Craciun gr. or. calfă de fierar cu Elisabeta Craciun gr. or. Brașov. 4. Nicolae Gărneș gr. or. lucrător cu Maria Herbea gr. or. Brașov. 5. Nic. Pernea gr. or. lucrător cu Paraschiva Pernea n. Catana gr. or. Brașov. 6. G. Ciofecu gr. or. fabricant de organe în Brașov cu Sabina Fugaciu gr. or. Dirște. 7. George Usienel gr. cat. calfă de fabricant de sobe în Timișoara cu Maria Musika r. cat. Brașov.

POSTA REDACTIEI.

G.... Bobâlna. Carta poștală datată din Bobâlna și purtând stampila „Orăștie“, nu poate servi ca anunț de căsătorie. Numai pe cele tipărite le publicăm.

O părere gresită.

Este o experiență veche, că în public se formeză cugete și păreri, despre cari nu se știe de unde au provenit, și cum să putut menține așa mult. Fenomenul acesta îl întâlnim pe toate terenele, dăr mai ales pe cel sanitar și aici nu există de cât un singur antidot: „de a opera prin lămuriri neconvenite și repetate.“ Eta ce amintim aici despre făină pentru copiii lui Kufeke. Multe mii de mame cunosc insusirile esclente ale acestui aliment pen-

tru copii fără păreche, dăr cu toate acestea multe mame sunt în credință, că făină lui Kufeke este bună numai pentru acei prunci, cari său îmbolnăvit de catar de stomac și înlestine.

Adevărat, că în asemenea casuri făină lui Kufeke să dovedit de foarte bună, fiindcă face se inceteze fermentațiunile din stomac, dată în lapte său fără lapte, și prin acela împedea lătirea catarului de stomac său intestine. Dăr și la copii sănătoși făină lui Kufeke cu lapte său fără

lapte este un aliment esclent, care la prunci cari nu pot obține lapte de mamă, se poate intrebunța ca aliment exclusiv, fiindcă conține în proporție suficientă toate părțile constitutive aflate în laptele mamei, copilul o ia bucuros și o pote mis-tui deschis. Conține albumin suficient pentru formarea óselor și a carnei, deasemenea și sare suficientă pentru formarea mușchilor, promovând prin acela crescerea puterilor.

Făină pentru copii a lui Kufeke, afa-

ră de aceea mai e un aliment, care are trebuință de puțină gătire, prin urmare se poate recomanda copiilor sănătoși ca hrana rațională.

Lămurirea aceasta, din care reiese întrebunțarea multilaterală ca făinei pentru copii a lui Kufeke, să nu fie lăsată nebagată în semă de cără mame. De aici se poate vedea, că făină lui Kufeke pentru copii căt de mult contribue la formarea corpului fraged al copiilor, și mai departe căt de util este a-o da chiar și corpului sănătos.

De vîndare

din mâna liberă Casa nr. 265 din comuna Zizin, la poziție bună, cu 3 odăi, prăvălie, cu drept de cărciumă. Doritorii a-se adresa la proprietarul I. Stoian.

1850,1-1.

AVIS!

Dr. ILARIE JENEI avocat și-a deschis cancelaria adovațială în Brașov,

3-10 Tîrgul Inului nr. 26.

BANI! BANI! BANI!

Avem onore a aduce la cunoștința Oa. public, că în urma legăturilor avantajoase ce avem cu cele mai puternice bănci din țără și străinătate, suntem în plăcută poziție a esopera cele mai ieftine și mai favorabile împrumuturi hipotecare.

(Pe pămînturi ori și unde, pe edificii însă numai la orașe și orașele). Împrumuturile se dau pe termin de 10—50 ani și anume: pe pămînturi cu 4—4½%, ér pe edificii cu 4½—5½%.

Pentru votarea uuuui împrumut se recer următoarele documente: 1) es-trasul cărtii funduare; 2) copia folii catastrale și 3) cărticica de date. Cu documentele deodată este a se trimite suma de 3 cor. pentru manipularea și pentru acoperirea speselor poștale.

Cu informații și prospecte servim pe lângă trimitera unei marce postală de 20 fileri pentru răspuns.

Tot prin noi să pot contracta **asigurări de viață** cu condiții une mai pomenite, primind asiguratul la spirarea terminului de asigurare dividende până cam la 50% a sumei asigurată, ér în cas de moarte nu numai că primește eredită întreagă sumă, ci li-se restituie și toate ratele solvite până la moarte asiguratului.

Intrevinim **cumpărarea și vinderea de realități**. — Cine doresce a cumpăra ori a vinde pămînturi edificii, păduri, mine și întreprinderi industriale să ne descrie obiectul și totodată pentru corespondință și trimiterea în evidență taxa de 5 cor., contra cărei sumă facem oferte interesantă misiunări.

In fine mijlocim cumpărarea de **instrumente și mașine agricole**, precum și **motoruri de ori-ce soiu**, de la cele mai mari fabrici și cu prețurile și condițiunile cele mai moderate.

Oferte sunt a se adresa la:

„PECUNIA“,

intreprindere de credit, Sibiu (Nagyszeben)
Strada Poplăci nr. 27.

(16)

În atenția Damelor și Domnilor!**Confecțiuni de Dame**

Tîrgul Inului Nr. 28.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de bărbați

Tîrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Dela deschiderea prăvăliilor mele mi-am procurat tot-déuna depositul meu de haine cu bană gata, prin ceea-ce mă aflu în plăcută situație de a oferi Onor public favorurile cele mai estreme, mai ales că cumpăratura a două de primăvară a fost forte favorabilă și succésă. Depositul meu de haine constă din confețiuni de ale firmelor indigene și streine din cele mai distinse; se confectionază sub privighiera mea personală, după croiala cea mai modernă din stofe curat de lână și cu accesoriile de cele mai durabile.—

Ceea-ce privesc prețurile, aceste sunt **aşa de ieftine**, incât ori cine se poate convinge, că cu **prețuri așa de favorabile** nimeni nu poate servi.— Fiindcă principiul meu este să fac deven mare cu puțin profit ofer: **garderobă** pentru **bărbați** din **stofe bune** după cea mai din urmă modă cu următoarele **prețuri**:

- I Costum în ori-ce coloare,
- I Pardesi căpușit cu mătase,
- I Pantalon,
- I Vestă de pîchet modernă,

la olalată le dau cu 20 fiorini.

A sortiment mare de haine pentru Dame și bărbați.

Cu totă stima **N. P. GOLDMANN**, magazin de haine pentru dame și bărbați.

PREȚURI FĂRĂ CONCURENTĂ!

Despărțemēntul pentru Dame.

Tîrgul Inului Nr. 28.

1 Haveloc de Dame	fl. 4 50.
Palton negru modern	fl. 6—.
Paletot	fl. 6—.
" de fetițe, copii	fl. 4—.
" de Dame doubel engl.	fl. 4—.

și mai sus.

Despărțemēntul pentru bărbați.

Tîrgul Inului Nr. 31—33 în palatul lui Czell.

1 Pardesi modern pentru bărbați	fl. 7·50.
Tilster engl. modern double	fl. 8—.
Costum modern Sacco	fl. 7·50.
Haveloc	fl. 6—.
Costum de școlari	fl. 4·50.
Pardesi de copii	fl. 5—.
Costume de copii dela 1 fl. 50 cr.	și mai sus.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătoare.